

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2CdoPr/13/2025
Identifikačné číslo spisu:	1323200431
Dátum vydania rozhodnutia:	27.05.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Mária Trubanová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:1323200431.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Trubanovej, PhD. a členov senátu JUDr. Viery Nevedelovej a JUDr. Jozefa Zlochu, v spore žalobcu C. Y., narodeného A., trvalým pobytom H., adresa na doručovanie H., zast. advokátkou JUDr. Denisou Jánošíkovou, so sídlom Bratislava, Klincová 35, IČO: 31 796 737, proti žalovanej TESCO STORES SR, a. s., Bratislava, Cesta na Senec 2, IČO: 31 321 828, o náhradu mzdy, v súčasnosti vedenom na Mestskom súde Bratislava I V p o d sp. zn. B3-65Cpr/1/2023, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 22. mája 2025 sp. zn. 9CoPr/4/2025, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a .

Žalovaná m á voči žalobcovi n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Mestský súd Bratislava IV (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 20. februára 2025 č. k. B3-65Cpr/1/2023-96, výrokom I. žalobu zamietol; výrokom II. žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

1.1. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie po právnej stránke posúdil podľa ustanovení § 118 ods. 1, § 129 ods. 1, § 130 ods. 2 prvá veta, § 142 ods. 3, § 61 ods. 1 prvá veta, § 62 ods. 1, § 77 prvá veta, § 36 a § 17 ods. 1 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákonník práce“ alebo „ZP“). Poukázal na to, že predmetom prejednávanej veci je individuálny pracovnoprávny spor, v ktorom sa žalobca v hmotnoprávnom postavení zamestnanca domáha od žalovanej ako svojho zamestnávateľa nároku na náhradu mzdy podľa § 142 ods. 3 ZP za obdobie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2022 z dôvodu, že počas tohto obdobia nemohol vykonávať prácu pre prekážky na strane zamestnávateľa spočívajúce v tom, že žalovaná mu v rozpore s pracovnou zmluvou neprideľovala prácu, ktorá by bola pre žalobcu vhodná a zodpovedajúca jeho zdravotnému stavu.

1.2. Okresný súd zdôraznil, že základným predpokladom uplatneného nároku je existencia pracovného pomeru v rozhodnom období; ak pracovný pomer netrvá, nemôže vzniknúť povinnosť zamestnávateľa poskytovať mzdu, ani právo zamestnanca na jej náhradu. Z vykonaného dokazovania súd konštatoval, že

žalobca nedokázal preukázať, že by pracovný pomer medzi stranami trval v období od 1. januára 2020 do 31. decembra 2022. Nebolo sporné, že pracovný pomer vznikol na základe pracovnej zmluvy z 11. júla 2010 a skončil sa výpoveďou zo strany žalobcu dňa 27. júla 2015 uplynutím výpovednej doby dňa 30. septembra 2015. Súd poukázal, že neplatnosť tohto skončenia pracovného pomeru nebola uplatnená žalobou podľa § 77 ZP, a preto absentuje právoplatné rozhodnutie o jeho neplatnosti.

1.3. Otázka platnosti skončenia pracovného pomeru už bola právoplatne vyriešená v predchádzajúcich konaniach medzi týmito istými stranami, v ktorých bol nárok žalobcu na náhradu mzdy za skoršie obdobie zamietnutý s tým, že pracovný pomer sa platne skončil a po 30. septembri 2015 netrval. Tieto rozhodnutia boli potvrdené aj v odvolacom konaní, a následne bolo dovolanie žalobcu odmietnuté. Súd poukázal, že tieto právoplatné rozhodnutia sú záväzné podľa princípu právnej istoty a predvídateľnosti práva, a teda nemožno dospieť k opačnému záveru vo veci prejednávanej. Predloženie ďalšieho dôkazu neznamena zmena skutkového stavu; žalobca vychádza z totožných skutkových tvrdení, ktoré už boli predmetom predchádzajúcich konaní. Neplatnosť skončenia pracovného pomeru je založená na relatívnej neplatnosti, ktorej sa možno dovolať výlučne postupom podľa § 77 ZP v prekluzívnej lehote; ak sa tak nestane, právny úkon sa považuje za platný a nemožno ho posudzovať ako predbežnú otázku. Keďže neplatnosť výpovede nebola právoplatne určená, súd vychádzal z nej ako z platného právneho úkonu. Námietky žalobcu o neslobodnej vôli, tiesni, či rozpore s dobrými mravmi neboli právne relevantné; nebolo preukázané ani fyzické donútenie, ani bezprávná vyhrážka.

1.4. Vo vzťahu k námietke žalobcu týkajúcej sa náhrady mzdy podľa § 17 ods. 1 ZP konštatoval, že mzda patrí zamestnancovi len za vykonanú prácu. Výpoveď ako jednostranný právny úkon pôsobí do budúcnosti a ruší záväzok vykonávať prácu a s tým spojené budúce práva a povinnosti; nejde o vzdanie sa práva na mzdu. Takáto argumentácia by viedla k absurdným dôsledkom - zamestnanec by nemohol platne skončiť pracovný pomer alebo by zamestnávateľ bol povinný poskytovať mzdu bez výkonu práce.

1.5. Na základe uvedeného súd uzavrel, že pracovný pomer medzi stranami sa skončil dňa 30. septembra 2015 a následne nevznikol žiaden nový pracovný pomer, a žalobca sa preto neopodstatnene domáha náhrady mzdy za obdobie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2022. Návrh na vykonanie dokazovania výsluchom svedkyne súd zamietol ako nadbytočný, keďže by nemal vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

1.6. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 1, 2 v spojení § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Civilný sporový poriadok“ alebo „CSP“).

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 22. mája 2025 č. k. 9CoPr/4/2025-131, rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (výrok I.); o trovách konania rozhodol tak, že žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (výrok II.).

2.1. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny postupom podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP, konštatujúc správnosť vykonaného dokazovania, skutkových a právnych dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie a stotožňujúc sa s jeho odôvodnením, na ktoré v podrobnostiach poukázal.

2.2. Po oboznámení sa so spisovým materiálom odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie riadne a v potrebnom rozsahu zistil skutkový stav veci podľa § 215 ods. 1 CSP. Odôvodnenie jeho rozhodnutia zodpovedá požiadavkám § 220 CSP; súd opísal rozhodujúci skutkový stav, priebeh konania, stanoviská strán a zhodnotil vykonané dôkazy, pričom uviedol, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil. Súd vyčerpávajúcim spôsobom vysvetlil svoje právne závery o nedôvodnosti žalobcom uplatneného nároku.

2.3. Žalobca v odvolaní neuviedol žiadne také skutočnosti, ktoré by mohli zvrátiť výsledky doteraz vykonaného dokazovania a právneho posúdenia. Fakt, že sa žalobca nestotožňuje s právnymi závermi prvoinstančného súdu, nemôže viesť k záveru o ich nedostatočnosti a neznamena ani oprávnenie odvolacieho súdu nahradiť správne právne názory súdu prvej inštancie jeho vlastnými, len preto, že nezodpovedajú predstavám žalobcu o tom, ako má súd vo veci rozhodnúť. Súd prvej inštancie sa pri svojom rozhodovaní neodchýlil od znenia príslušných ustanovení právneho predpisu, ani nepoprel ich účel a význam.

2.4. Odvolací súd poukázal na to, že žalobca sa domáhal priznania náhrady mzdy v zmysle ustanovenia

§ 142 ods. 3 ZP, za obdobie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2022, keď tvrdil, že mu patrí náhrada mzdy za dané obdobie z toho titulu, že v žalovanom období nemohol vykonávať prácu pre zamestnávateľa (žalovanú), a to pre prekážky na strane zamestnávateľa (žalovanej).

2.5. Zdôraznil, že ako správne uviedol súd prvej inštancie, základným predpokladom pre priznanie uplatneného nároku na náhradu mzdy žalobcovi podľa § 142 ods. 3 ZP, je existencia pracovného pomeru medzi žalobcom a žalovanou. V konaní nebolo sporné, že pracovný pomer žalobcu u žalovanej skončil ku dňu 30. septembra 2015, a to na základe výpovede z pracovného pomeru, ktorú dal sám žalobca žalovanej listom z 27. júla 2015, podľa § 67 ZP (t. j. bez uvedenia dôvodu). Pokiaľ pracovný pomer žalobcu u žalovanej skončil dňom 30. septembra 2015, a teda po 30. septembri 2015 už žalovaná žalobcu u seba nezamestnávala, potom žalovaná nebola povinná žalobcovi prideľovať akúkoľvek prácu, a teda na strane žalovanej ani nemohli vzniknúť žiadne prekážky, ktoré by žalobcovi bránili vykonávať prácu a následne nemohol žalobcovi vzniknúť žiadny nárok na náhradu mzdy.

2.6. Rovnaký záver vyplynul aj z ďalších dvoch (skorších) súdnych konaní, ktoré žalobca inicioval voči žalovanej (kde sa rovnako domáhal priznania náhrady mzdy pre prekážky v práci, len za iné obdobia), a síce z konaní vedených na bývalom Okresnom súde Bratislava III sp. zn. 24Cpr/9/2018 a 44Cpr/9/2020, právoplatne skončených zamietnutím žalôb žalobcu, kde tiež súdy vychádzali z právneho záveru o tom, že pracovný pomer žalobcu u žalovanej skončil uplynutím výpovednej doby na základe ním podanej výpovede, a to ku dňu 30. septembra 2015, a teda mu nevznikol nárok na náhradu mzdy po tomto termíne. Napriek uvedeným súdnym rozhodnutiam a v nich vysvetlených právnych záveroch sa však žalobca naďalej kŕčovito pridŕžiava vlastného názoru o tom, že mu ním uplatňovaný nárok patrí.

2.7. V konaní nebolo sporné, že žalobca a ani žalovaná ako bývalý zamestnávateľ žalobcu nepodali v zákonom stanovenej lehote (v lehote dvoch mesiacov odo dňa, keď sa mal pracovný pomer skončiť; ktorá lehota je prekluzívna, t. j. prepadná, § 77 ZP) na súde žalobu o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru žalobcu so žalovanou. Súdna prax je dlhodobo ustálená na závere, že v prípade, ak sa právo na uplatnenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru na súde neuplatnilo v určenej lehote, nie je už možné sa po tejto lehote domáhať určenia neplatnosti skončenia pracovného pomeru; na neplatnosť nemožno prihliadnuť ani vtedy, ak by ju namietala oprávnená osoba. Na neplatný pracovnoprávny úkon sa potom hľadá ako na platný a súd sa otázkou prípadnej (ne)platnosti skončenia pracovného pomeru nemôže zaoberať ani ako predbežnou (prejudiciálnou). Žalobca v odvolaní tvrdí, že výpoveď z pracovného pomeru dal on, musel by sa domáhať neplatnosti skončenia pracovného pomeru v spore so sebou aj žalovanou, čo by bolo absurdné. Uvedený názor žalobcu je však mylný, žalobca by sa nesúdil „sám so sebou“, ale so svojím bývalým zamestnávateľom. Spor o (ne)platnosť skončenia pracovného pomeru je vždy vedený medzi zamestnancom a bývalým zamestnávateľom; pravda, v danom prípade ide už len o akademickú otázku, vzhľadom na márne uplynutie lehoty na podanie žaloby o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru. Na konečný výsledok sporu v danej veci by nemohla mať žiadny vplyv ani prípadná administratívna vada lekárskeho posudku, ktorou opakovane argumentuje žalobca, keďže, ako už bolo uvedené, rozhodujúce bolo zistenie, že pracovný spor žalobcu u žalovanej skončil (platne) dňom 30. septembra 2015.

2.8. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktoré vyvodzoval z § 420 písm. f) CSP a z § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

3.1. Porušenie práva na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f) CSP namietal v súvislosti s pochybeniami v procese dokazovania, spočívajúcimi jednak v absencii odôvodnenia súdmi tvrdenej irelevantnosti čiastočnej nezákonnosti (administratívnej vady) lekárskeho posudku ako bezvýznamnej skutočnosti na rozhodnutie vo veci samej, ktorá bráni jednoznačnému záveru, že pracovný pomer dovolateľa u žalovanej skončil platne k 30. septembru 2015, ako aj v odmietnutí dôkazu - mzdového listu dovolateľa za rok 2015 bez riadneho odôvodnenia.

3.2. Súd prvej inštancie napriek tomu, že deklaroval a akceptoval čiastočnú nezákonnosť (administratívnu vadu) lekárskeho posudku, v bode 16. svojho rozhodnutia iba stroho uviedol, bez akéhokoľvek zdôvodnenia svojho právneho názoru, že preukázaná čiastočná nezákonnosť nemá relevantný vplyv na rozhodnutie vo veci. Odvolací súd túto procesnú vadu neodstránil.

3.3. Dovolateľ pritom poukázal na to, že administratívna vada lekárskeho posudku zásadne spochybnila

odborný záver lekárskeho posudku z „dočasne nespôsobilý“ na „spôsobilý s obmedzením“, pričom takáto nezákonná zmena mala rozhodujúci dopad na slobodu vôle dovolateľa skončiť pracovný pomer výpoveďou, ako aj na bezprávnú vyhrážku žalovanej podľa § 68 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce. Čiastočne nezákonná časť lekárskeho posudku vytvorila skutkový stav, podľa ktorého sa mal dovolateľ dostaviť na pracovisko podľa obmedzenia, čo odborný záver vylučuje, pričom skutkové závery vychádzajúce z nezákonnej časti lekárskeho posudku nemôžu byť základom zákonného rozhodnutia.

3.4. Napriek uvedenému súdy vychádzali zo skutkového stavu založeného na tejto nezákonnej časti lekárskeho posudku a dospeli k záveru, že pracovný pomer dovolateľa skončil platne k 30. septembru 2015, hoci nevyhodnotili dopad uvedenej nezákonnosti na slobodu vôle dovolateľa pri skončení pracovného pomeru výpoveďou z 27. júla 2015, ktorú dovolateľ vykonal v stave akútnej hmotnej núdze, psychickej záťaže a hrozby trestného stíhania.

3.5. Dovolateľ zároveň uviedol, že súdy v predchádzajúcich konaniach ignorovali čiastočnú nezákonnosť lekárskeho posudku a nesprávne uzavreli, že dovolateľ si spôsobil stav akútnej hmotnej núdze a psychickej záťaže sám, keď sa nedostavil na pracovisko podľa obmedzenia, hoci tieto závery odporujú vykonaným dôkazom a nezohľadňujú administratívnu vadu lekárskeho posudku, ktorá tvorila základ skutkových zistení. Zároveň dovolateľ namieta, že súdy bez riadneho odôvodnenia odmietli vykonať dôkaz - mzdový list dovolateľa za rok 2015, ktorý preukazoval uznanie stavu prekážok v práci na strane žalovanej za apríl 2015 a zaplatenie náhrady mzdy dovolateľovi. Dobrovoľné zaplatenie náhrady mzdy v novembri 2015 a januári 2016 potvrdzuje nárok dovolateľa aj za ďalšie mesiace, keďže žalovaná nepredložila dôkaz o zmene skutkového alebo právneho stavu, ktorá by odôvodnila ukončenie vyplácania uznanej náhrady. Dovolateľ tiež poukazuje, že pri výpovedi z 27. júla 2015 nemal vedomosť o tom, že žalovaná následne uzná skutkový stav prekážok v práci a zaplatí náhradu mzdy, pričom žalovaná trvala na tom, že dovolateľ je povinný nastúpiť do práce podľa obmedzení lekárskeho posudku, a zo žiadnych jeho prejavov nebolo možné vyvodiť opak. Ignorovanie uvedených skutočností a dôkazov bez zákonného zdôvodnenia znamená, že súdy sa nevysporiadali so všetkými rozhodujúcimi okolnosťami, na ktorých dovolateľ založil svoju argumentáciu, pričom tieto procesné vady neboli odstránené ani v odvolacom konaní.

3.6. Podľa žalobcu súd prvej inštancie a odvolací súd podali absurdný výklad § 17 ods. 1 Zákonníka práce, v rozpore s doterajšou judikatúrou (OS Bratislava V sp. zn. 47Cpr/8/2014; KS v Bratislave sp. zn. 10CoPr/11/2023, 14CoPr/10/2023; NS SR sp. zn. 2Cdo/102/1997 z 26. 02. 1998). Žalovaná vypočítavo čakala, kým dovolateľ skončí pracovný pomer výpoveďou, aby sa vyhla povinnosti zaplatiť odstupné, čo nemalo požívať súdnu ochranu. Súd prvej inštancie sa s týmito argumentmi dovolateľa nevysporiadaval a odvolací súd túto procesnú vadu neodstránil.

3.7. K namietanému dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP uviedol, že za nesprávne právne posúdenie odvolacím súdom považuje závery, že k platnému skončeniu pracovného pomeru dovolateľa so žalovanou výpoveďou z 27. júla 2015 by došlo aj za predpokladu, že by táto výpoveď bola považovaná za absolútne neplatný právny úkon podľa § 37 a § 39 Občianskeho zákonníka alebo podľa § 17 ods. 1 Zákonníka práce. Pre rozhodnutie vo veci bolo podľa súdov rozhodujúce, že dovolateľ v prekluzívnej lehote dvoch mesiacov podľa § 77 veta prvá Zákonníka práce nepodal žalobu o neplatnosť skončenia pracovného pomeru. Dovolateľ namieta, že Najvyšší súd SR zatiaľ nerozhodol v pracovnoprávnom spore, v ktorom by vyslovil právny názor, že ak sa strana postupom podľa § 77 veta prvá Zákonníka práce nedovolá neplatnosti skončenia pracovného pomeru, dôjde k platnému skončeniu pracovného pomeru, a to i vtedy, ak právny úkon, ktorý má vyvolať právne následky skončenia pracovného pomeru, je absolútne neplatným právnym úkonom a nevyvolal žiadne právne následky. Dovolateľ považuje za správne právne posúdenie záver, že ak je výpoveď z 27. júla 2015 absolútne neplatným právnym úkonom, nevyvolala žiadne právne následky voči žalovanému a k platnému skončeniu pracovného pomeru nedošlo, a to bez ohľadu na to, že dovolateľ nepodal v lehote ustanovenej v § 77 veta prvá Zákonníka práce žalobu o neplatnosť skončenia pracovného pomeru. Dovolateľ namieta použitie rozsudku Najvyššieho súdu ČSSR sp. zn. 6Cz/5/68, publikovaného v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk č. 40/1969, na jeho vec, pretože skutkový stav v tom pôvodnom spore sa výrazne líši; išlo o relatívnu neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru, kde právny úkon žalujúcej strany bol platný a splňal zákonné náležitosti, a žalovaná strana sa procesne bránila až v priebehu konania o plnení, čím sa relatívna neplatnosť stala právne účinnou. V prípade dovolateľa však išlo o absolútne neplatný právny úkon - výpoveď, ktorá nespĺňala všeobecné zákonné náležitosti (vadou

neslobody vôle podľa § 37 a vadou podľa § 39 Občianskeho zákonníka), a teda nevyvolala žiadne právne následky. Z tohto dôvodu podľa dovolateľa nemožno postupom podľa § 77 Zákonníka práce domáhať sa neplatnosti následkov tejto výpovede.

3.8. Vzhľadom na uvedené žalobca navrhol, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil.

4. Žalovaná sa vo svojom vyjadrení k dovolaniu nestotožnila s dovolacou argumentáciou žalobcu a uviedla, že súd postupoval a rozhodol správne a v súlade s platnými právnymi normami, pričom žalobca nepreukázal zákonný dôvod na podanie dovolania podľa § 420 CSP. Žalovaná zdôraznila, že skutočnosť uznania alebo neuznania prekážok v práci z roku 2015 nemá žiadny súvis a nemožno ho považovať za skutočnosť spôsobilú ovplyvniť vôľu žalobcu ani skutočnosť, ktorá by spôsobovala neplatnosť právneho úkonu výpovede. V tejto súvislosti ďalej poukázala, že súd v konaní sp. zn. 24Cpr/9/2018 riešil otázku platnosti výpovede danej žalovanou, pričom v bode 15. rozsudku z 8. novembra 2019 uviedol: „Náležitosti a neplatnosť právneho úkonu sú upravené § 37 až § 40 Občianskeho zákonníka a § 15 a § 16 Zákonníka práce. Výpoveď žalobcu spĺňa všetky tieto náležitosti, je teda platný právny úkon. Že ide o platný právny úkon napokon tvrdil aj sám žalobca, keďže argumentoval, že možno odstúpiť len od platného právneho úkonu.“ Podľa žalovanej mal žalobca možnosť podať návrh na preskúmanie záverov lekárskeho posudku, ak s nimi nesúhlasil alebo ich považoval za nesprávne, avšak tak neurobil.

4.1. Navrhla, aby dovolací súd podané dovolanie v celom rozsahu zamietol a zaviazal žalobcu na úhradu trov konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala advokátom zastúpená (§ 429 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, pričom dospel k záveru, že dovolaniu nemožno vyhovieť.

6. Najvyšší súd opakovane vyjadril záver, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (pozri sp. zn. 1Cdo/6/2014, 3Cdo/357/2015, 4Cdo/1176/2015, 5Cdo/255/2014, 8Cdo/400/2015). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

7. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritorným rozhodnutím predstavujúcim res iudicata), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (pozri sp. zn. 3Cdo/319/2013, 1Cdo/348/2013, 3Cdo/357/2016, 3ECdo/154/2013, 3Cdo/208/2014).

8. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

9. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Rovnako je dovolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

10. V danom prípade žalobca vyvodil prípustnosť podaného dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, z ktorého vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

11.1. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

11.2. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

12. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolač dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

13. Dovolač v podstatnom namietal porušenie práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP spočívajúce v nedostatočnom odôvodnení rozhodnutí nižších súdov, keď súdy sa nevysporiadali so záverom o irelevantnosti vady lekárskeho posudku a ďalšími rozhodujúcimi okolnosťami, ktoré mali mať podľa dovolateľa zásadný vplyv na posúdenie platnosti skončenia jeho pracovného pomeru. Tiež namietal nedostatky v dokazovaní, najmä jeho hodnotenia a v odmietnutí vykonať navrhnutý dôkaz (mzdového listu dovolateľa za rok 2015) bez jeho riadneho odôvodnenia.

14. V súvislosti s námietkou dovolateľa o údajnom pochybení súdov nižšej inštancie v procese dokazovania, dovolací súd pripomína, že právomoc konať o veci, ktorej sa žaloba týka, v sebe obsahuje i právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné, a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd nie je v civilnom sporovom konaní viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky nimi navrhované dôkazy. Súdy nižšej inštancie neboli povinné vykonať všetky navrhnuté dôkazy, lebo rozhodovanie o tom, ktoré dôkazy budú vykonané, patrí výlučne súdu, a nie stranám (§ 185 ods. 1 CSP). Ak sa súd rozhodne, že určité dôkazy nevykoná (napr. preto, že sú podľa jeho názoru pre vec nevýznamné alebo nadbytočné) alebo vykoná iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nemožno to považovať za vadu zmätočnosti (viď R 125/1999). Procesnému právu strany sporu navrhovať dôkazy však zodpovedá povinnosť súdu nielen o vznesených návrhoch (a dôkazoch) rozhodnúť, ale tiež pokiaľ im nevyhovie, vo svojom rozhodnutí odôvodniť, prečo, z akých dôvodov tak neurobil.

15. O vadách v procese dokazovania pritom možno hovoriť vtedy, ak súd vychádzal pri rozhodnutí zo skutočnosti, pre ktorú nie je z vykonaných dôkazov podklad, alebo ak považoval určitú skutočnosť za základ svojho rozhodnutia úplne inak, ako vyplýva z vykonaného dokazovania, prípadne ak nezistil určitú podstatnú skutočnosť, ktorá bez ďalšieho z vykonaného dokazovania vyplýva. V danom prípade dovolací súd takéto vady v procese dokazovania nezistil.

16. Nespôsobilou založiť prípustnosť dovolania je i dovolacia námietka týkajúca sa nesprávneho hodnotenia vykonaných dôkazov odvolacím súdom, ktorú bez ďalších relevantných skutočností nemožno považovať za tzv. zmätočnosťnú vadu v procesnom postupe odvolacieho súdu, a to preto, že (i) hodnotenie dôkazov prislúcha zásadne len tomu súdu, ktorý ich vykonal, teda v tomto prípade súdu prvej inštancie, (ii) pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, ale táto skutočnosť sama osebe prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP nezakladá. Súdna prax najvyššieho súdu je jednotná a konštantná v názore, podľa ktorého nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je vadou konania v zmysle § 420 písm. f) CSP (porovnaj sp. zn. 1Cdo/41/2017, 2Cdo/232/2017, 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 7Cdo/11/2017, 8Cdo/187/2017). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) posudzoval Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) a nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti (II. ÚS 465/2017, III. ÚS 40/2020).

17. Na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porovnaj I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.), a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. V tomto prípade však dovolanie na takýchto argumentoch nestálo a súd ex officio takéto vady nemôže zisťovať.

18. Osobitne k námietke dovolateľa o odmietnutí vykonať navrhnutý dôkaz (mzdový list za rok 2015) bez jeho riadneho odôvodnenia dovolací súd uvádza, že v prípade, ak súd nevykoná určitý, stranou sporu navrhnutý dôkaz, uvedený stav môže potom navodzovať aj možnú existenciu tzv. opomenutého dôkazu. Podľa doktríny opomenutých dôkazov je opomenutým predovšetkým taký dôkaz, ktorého vykonanie má pre rozhodnutie vo veci zásadný význam, avšak vo veci konajúci súd jeho vykonanie bez adekvátneho odôvodnenia nezrealizuje, prípadne jeho vykonanie opomenie bez akéhokolvek odôvodnenia. V predmetnom spore však takýto stav nenastal (k tomu pozri aj bod 19. tohto rozhodnutia) aj preto, že okresný, aj krajský súd v dostatočnom rozsahu zdôvodnili svoje východiská i procesný postup v odôvodnení rozsudkov pri rozhodovaní o žalobe žalobcu (bod 37. a nasl. odôvodnenia rozsudku krajského súdu a body 3. až 16. odôvodnenia rozsudku okresného súdu). Treba mať tiež na zreteli, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a v prípade potvrdenia rozsudku súdu prvej inštancie v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie na základe tých istých dôvodov, ktoré uvádzal už súd prvej inštancie, a s ktorými sa odvolací súd stotožnil.

18.1. Ešte k námietke nevykonania dôkazu mzdovým listom za rok 2015 dovolací súd uvádza, že z obsahu súdneho spisu a rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva opak, konkrétne z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že tento dôkaz bol súdom vykonaný v rámci dokazovania (bod 3. odôvodnenia jeho rozhodnutia), avšak nebol považovaný za právne významný, keďže smeroval k preukázaniu skutočností, ktoré nemali spôsobilosť ovplyvniť rozhodujúci záver o neexistencii

pracovného pomeru v rozhodnom období a tým ani záver o nepriznaní nároku na náhradu mzdy (body 6. až 8. a 16. rozsudku súdu prvej inštancie).

19. Podľa názoru dovolacieho súdu doposiaľ vykonané dokazovanie súdom prvej inštancie, ktoré bolo akceptované aj zo strany odvolacieho súdu konštatujúc, že súd prvej inštancie riadne a v potrebnom rozsahu zistil skutkový stav veci, aj podľa názoru dovolacieho súdu nevykazuje nedostatky a dostatočne odôvodňuje skutkové a právne závery potvrdené odvolacím súdom. Dovolací súd nezistil pochybenie, ktoré by bolo v extrémnom rozpore s obsahom spisu a prijaté skutkové závery nevykazujú známky svojvoľnosti, nelogických úsudkov, či zrejmeho omylu. Iba takéto pochybenie by totiž predstavovalo porušenie práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy. Námietky dovolateľa voči dokazovaniu majú skôr povahu nespokojnosti so samotným výsledkom predmetného sporu. Dovolací súd preto dospel k záveru, že také pochybenia súdov v procese dokazovania, ktoré by znamenali porušenie práva dovolateľa na spravodlivý súdny proces v zmysle § 420 písm. f) CSP z obsahu spisu vrátane rozsudku odvolacieho súdu nevyplýva, preto prípustnosť (a ani dôvodnosť) dovolania v tejto časti nie je daná a dovolanie ako neprípustné podľa § 447 písm. c) CSP odmietol.

20. Dovolateľ zmätočnosťnú vadu podľa § 420 písm. f) CSP založil aj na nedostatočnosti odôvodnenia súdov nižšej inštancie (nepreskúmateľnosti), keď súdy sa nevysporiadali so záverom o irelevantnosti vady lekárskeho posudku a ďalšími rozhodujúcimi okolnosťami, ktoré mali mať podľa dovolateľa zásadný vplyv na posúdenie platnosti skončenia jeho pracovného pomeru. Namietanú nepreskúmateľnosť dovolateľ tiež prepájal s vytýkanou vadou opomenutého dôkazu a záverom súdov o irelevantnosti žalobcom predloženého dôkazu.

21. Dovolací súd v súvislosti s nepreskúmateľnosťou súdneho rozhodnutia uvádza, že podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

22. Vychádzajúc z vyššie uvedeného dovolací súd k námietke nedostatočného odôvodnenia (nepreskúmateľnosti) rozhodnutia odvolacieho súdu, môže len konštatovať, že v posudzovanom spore obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP.

22.1. Z obsahu odôvodnenia preskúmaného rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 CSP v podstatných skutkových a právnych záveroch stotožniac sa s dôvodmi rozsudku súdu prvej inštancie, v podrobnostiach naň odkázal (§ 387 ods. 2 CSP); svojou argumentáciou reagoval na odvolacie námietky. Odvolací súd svoje rozhodnutie nezaložil v porovnaní so súdom prvej inštancie na žiadnych iných, či nových skutkových a právnych záveroch (uvedené dovolateľ ani netvrdí).

22.2. Keďže odvolací súd sa s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie stotožnil, treba jeho dôvody posudzovať v kontexte s dôvodmi uvedenými v potvrdzovanom rozsudku okresného súdu, s ktorým

vytvára organickú (kompletizujúcu) jednotu, keďže prvoinštančné a odvolacie konanie tvoria z hľadiska jeho predmetu jeden celok (m. m. IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09). Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie.

22.3. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu v spojení s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie, má podľa názoru dovolacieho súdu všetky zákonom vyžadované náležitosti v zmysle ustanovenia § 393 CSP a § 220 ods. 2 CSP z hľadiska formálnej štruktúry, obsahuje aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok, vykazuje logickú, funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania a nemožno ho považovať za neodôvodnené. Dovolací súd nezistil, že by v danej veci išlo o takýto prípad vybočenia z medzí ustanovenia § 393 ods. 2 CSP, ktorým by došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces. Odvolací súd svoje potvrdzujúce rozhodnutie odôvodnil úvahami, ktoré sú zrozumiteľné, konzistentné a spätne preskúmateľné.

22.4. Z odôvodnení rozhodnutí oboch súdov nižších inštancií, posudzovaných vo vzájomnej súvislosti, jednoznačne vyplýva, z akých skutkových zistení a právnych úvah súdy vychádzali pri zamietnutí žaloby o náhradu mzdy z dôvodu tvrdených prekážok v práci na strane zamestnávateľa. Súdy vychádzali zo zistenia, že pracovný pomer medzi žalobcom a žalovanou skončil na základe výpovede žalobcu z 27. júla 2015 uplynutím výpovednej doby dňa 30. septembra 2015, pričom po tomto dátume už neexistoval pracovnoprávny vzťah, ktorý by bol v posudzovanom prípade základným predpokladom vzniku nároku na náhradu mzdy podľa § 142 ods. 3 Zákonníka práce (body 7.2. a 15. rozhodnutia súdu prvej inštancie; bod 41. rozhodnutia odvolacieho súdu). Súdy nižších inštancií zároveň vychádzali z toho, že otázka platnosti skončenia pracovného pomeru bola už právoplatne vyriešená v predchádzajúcich konaniach medzi tými istými stranami, ktoré skončili zamietnutím žalôb žalobcu (body 9. až 9.2. rozsudku súdu prvej inštancie; body 10. a 41. rozsudku odvolacieho súdu), pričom zároveň poukázali na to, že žalobca ani žalovaná neuplatnili neplatnosť skončenia pracovného pomeru v zákonnej dvojmesačnej prekluzívnej lehote podľa § 77 Zákonníka práce, v dôsledku čoho sa na skončenie pracovného pomeru hľadí ako na platné a súd sa touto otázkou nemôže zaoberať ani ako predbežnou (body 11. a 12. rozsudku súdu prvej inštancie; bod 42. rozsudku odvolacieho súdu).

23. K žalobcom namietanej irelevantnosti a spochybňovanej platnosti lekárskeho posudku, podľa neho majúcej zásadný vplyv na platnosť skončenia pracovného pomeru medzi žalobcom a žalovanou, preukazovanej údajným novým dôkazom, sa súd prvej inštancie podrobnejšie vysporiadal v bode 10. odôvodnenia, keď v podstatnom uviedol, že v predmetnom konaní oproti predchádzajúcim konaniam nedošlo k zmene skutkového stavu, pričom samotné predloženie jednej listiny ako nového dôkazu bez ďalšieho neznamená zmenu skutkového stavu a zároveň táto listina nemá záväzný charakter pre súdy, ale predstavuje len podporu už skôr uplatnených tvrdení žalobcu. Zároveň súd konštatoval, že tvrdenia žalobcu týkajúce sa následkov lekárskeho posudku zo 17. apríla 2015 boli už predmetom posúdenia v predchádzajúcich konaniach a nedošlo k ich zmene, ani doplneniu. Pokiaľ ide o samotný lekársky posudok, súd prvej inštancie zamietol návrh na výsluch jeho autorky podľa § 185 ods. 1 CSP, keďže skutočnosti, ktoré mali byť týmto dôkazom overené, už vyplývali zo samotnej listiny a zároveň nemali právnu relevanciu pre rozhodnutie vo veci samej, od ktorej nezávisí vznik, ani existencia uplatneného nároku (bod 16.). Odvolací súd tento právny záver prevzal a stotožnil sa s ním, pričom výslovne konštatoval, že žaloba o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru nebola v zákonom stanovenej lehote podaná, a preto na neplatnosť nemožno prihliadnuť a pracovnoprávny úkon sa považuje za platný, v dôsledku čoho ani prípadná vada lekárskeho posudku nemôže spochybniť záver o platnom skončení pracovného pomeru ku dňu 30. septembra 2015, ktorý je určujúci pre posúdenie uplatneného nároku (bod 42. rozsudku odvolacieho súdu), a zároveň sa s týmito závermi stotožnil a konštatoval, že neboli zistené žiadne nové rozhodujúce skutočnosti ani dôkazy, ktoré by mohli mať vplyv na skutkové alebo právne závery súdu prvej inštancie (bod 43. rozsudku odvolacieho súdu).

23.1. V tejto súvislosti vo väzbe na námietku dovolateľa, že súdy sa nevysporiadali s ďalšími rozhodujúcimi okolnosťami, ktoré mali mať podľa neho zásadný vplyv na posúdenie platnosti skončenia

jeho pracovného pomeru, dovolací súd zdôrazňuje, že súd nie je povinný reagovať na každý jednotlivý argument strany sporu, odôvodnenie rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). V danom prípade sa súdy vysporiadali so všetkými podstatnými námietkami žalobcu vrátane tvrdení o neslobodnej vôli, tiesni a aplikácii § 17 ods. 1 Zákonníka práce (body 11. až 14. rozsudku súdu prvej inštancie; bod 42. rozsudku odvolacieho súdu). Samotné námietky smerujúce proti rozsahu alebo spôsobu, akým sa dovolací súd vysporiadal s jednotlivými argumentami žalobcu, nemožno samé osebe považovať za vadu podľa § 420 písm. f) CSP, pokiaľ z odôvodnenia rozhodnutia ako celku vyplýva racionálna väzba medzi skutkovými zisteniami a právnym posúdením veci a zároveň je zrejmé, že rozhodujúce skutkové a právne závery, na ktorých je rozhodnutie založené, boli riadne a preskúmateľne odôvodnené, čo v danom spore podľa názoru odvolacieho súdu obstoí.

24. Podľa názoru odvolacieho súdu napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu je preto preskúmateľné a nevykazuje vady zakladajúce porušenie práva žalobcu na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f) CSP.

25. Dovolací súd ešte poznamenáva, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia z hľadiska namietanej zmätočnostnej vady v zmysle § 420 písm. f) CSP, správnosť právnych záverov, ku ktorým dovolací súd dospel, nie je relevantná, keďže prípadné nesprávne právne posúdenie prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia nezakladá (pozri R 24/2017 a sp. zn. 1Cdo/202/2017, 2Cdo/101/2017, 3Cdo/94/2017, 4Cdo/47/2017, 5Cdo/145/2016, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/76/2018, 9Cdo/86/2020); tento právny záver považuje za ústavnoprávne akceptovateľný i ústavný súd (I. ÚS 61/2019), z ktorého judikatúry tiež vyplýva, že samotná skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom odvolacieho súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho rozhodnutia (napr. I. ÚS 188/06).

26. Z dôvodov vyššie uvedených dovolací súd môže len konštatovať, že dovolanie žalobcu namietajúceho vadu podľa § 420 písm. f) CSP spočívajúcu v nedostatočnom odôvodnení (nepreskúmateľnosti) rozsudku odvolacieho súdu je síce v tejto časti prípustné, ale nie je dôvodné, pretože táto vada dovolacím súdom zistená nebola, čo je dôvod v tejto časti na zamietnutie dovolania v zmysle § 448 CSP.

27. Dovolateľ prípustnosť podaného dovolania vyvodil aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP (nesprávne označeného ako § 420 ods. 1 písm. b) CSP, pozn. odvolacieho súdu).

27.1. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa dovolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

27.2. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

27.3. Pre všetky tri procesné situácie, v ktorých § 421 ods. 1 CSP pripúšťa dovolanie, má mimoriadny význam obsah pojmu „právna otázka“ a to, ako dovolateľ túto otázku zadefinuje a špecifikuje v dovolaní. Otázkou relevantnou z hľadiska § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková), ktorá musí mať zreteľné charakteristické znaky. Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou dovolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných

ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní, a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť, príp. aj dôvodnosť dovolania. V prípade dovolania podaného v zmysle tohto ustanovenia je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, o ktorú z možností uvedených v § 421 ods. 1 písm. a) až c) CSP ide, teda z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania (porovnaj napr. sp. zn. 1Cdo/126/2017, 2Cdo/225/2016, 3Cdo/235/2016, 4Cdo/89/2017, 5Cdo/12/2017, 7Cdo/20/2017, 8Cdo/73/2017).

27.4. Nevyhnutnou podmienkou prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP je, že sa týka právnej otázky, na riešení ktorej založil odvolací súd svoje rozhodnutie. Toto ustanovenie dopadá len na takú právnu otázku, ktorú: a) odvolací súd riešil [neponechal ju nepovšimnutou a pri svojich právnych úvahách nedotknutou, ale ju riadne nastolil (aj na podnet strany sporu), vysvetlil jej podstatu, vyjadril vo vzťahu k nej svoje právne úvahy (prípadne možnosti odlišných prístupov k jej riešeniu) a vysvetlil jej riešenie a tiež dôvody, so zreteľom na ktoré zvolil práve riešenie, na ktorom založil svoje rozhodnutie] a b) (zároveň) dovolací súd ešte neriešil. Otázka, ktorou sa strany sporu, prípadne aj súd v konaní síce zaoberali, na vyriešení ktorej ale nie je v konečnom dôsledku založené dovolaním napadnuté rozhodnutie, nie je relevantná v zmysle tohto ustanovenia (sp. zn. 3Cdo/214/2018).

28. K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

29. Vo väzbe na dovolateľom uplatnený dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolací súd posudzujúci dovolanie v rozumnej miere podľa jeho obsahu (§ 124 CSP) a v snahe autenticky porozumieť jeho textu ako celku (viď nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 15/2021 z 25. mája 2021 alebo jeho nález sp. zn. I. ÚS 336/2019 z 9. júna 2020) dospel k záveru, že dovolateľ nevymedzil právnu otázku, od vyriešenia ktorej by záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, a zároveň z jeho argumentácie nie je možné žiadnu právnu otázku odvodiť, keďže dovolateľ len bez ďalšieho spochybňuje právne závery odvolacieho súdu, najmä v tom smere, že pri posúdení skončenia pracovného pomeru malo byť vychádzané z absolútnej neplatnosti výpovede, resp. z jej právnej neúčinnosti, bez ohľadu na to, že dovolateľ v zákonnej lehote nepodal žalobu o neplatnosť skončenia pracovného pomeru podľa § 77 Zákonníka práce, pričom zároveň spochybňuje aj skutkové závery súdov nižších inštancií týkajúce sa okolností skončenia pracovného pomeru a posúdenia, či výpoveď bola daná slobodne a bez väd vôle.

30. Dovolateľ namietá, že najvyšší súd dosiaľ nerozhodol v skutkovo totožnej veci, v ktorej by vyslovil, že neuplatnenie žaloby podľa § 77 Zákonníka práce má za následok platné skončenie pracovného pomeru aj v prípade absolútne neplatného právneho úkonu, pričom poukazuje na to, že výpoveď z 27. júla 2015 je podľa jeho názoru absolútne neplatným právnym úkonom podľa § 37 a § 39 Občianskeho zákonníka a § 17 ods. 1 Zákonníka práce, ktorý nevyvoláva žiadne právne následky, a zároveň namietá použitie rozhodnutia Najvyššieho súdu ČSSR sp. zn. 6Cz/5/68, publikovaného pod č. 40/1969, pre odlišnosť skutkového stavu. K tejto argumentácii dovolací súd poznamenáva, že takto formulované námietky akcentujú nerozhodovanie dovolacieho súdu v skutkovo totožnej veci a predstavujú nesúhlas so skutkovými a právnymi závermi odvolacieho súdu bez toho, aby bola riadne vymedzená právna otázka v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP a § 432 CSP.

31. Vo vzťahu ku kritike právneho posúdenia veci dovolací súd upriamuje pozornosť na argumentáciu súdu prvej inštancie, ktorý vychádzal zo záveru, že právne posúdenie platnosti výpovede z 27. júla 2015 je determinované osobitnou úpravou podľa § 77 Zákonníka práce, pričom aj keď výpoveď ako právny úkon možno všeobecne posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, vrátane otázok vôle, či

súladu so zákonom, jej prípadná neplatnosť sa môže prejaviť iba vtedy, ak bola uplatnená žaloba o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru v zákonom stanovenej prekluzívnej lehote. Bez jej uplatnenia sa na výpoveď hľadí ako na platný právny úkon, ktorý vyvolal skončenie pracovného pomeru, pričom súd sa už touto otázkou nemôže zaoberať ani ako predbežnou, keďže márnym uplynutím lehoty dochádza k fixácii právneho stavu (body 11. až 12. odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie). Na uvedené právne závery nadviazal aj odvolací súd v bode 42. odôvodnenia svojho rozhodnutia, ktorý zdôraznil, že ustálená rozhodovacia prax vychádza z toho, že neuplatnením žaloby podľa § 77 Zákonníka práce sa vylučuje následné spochybňovanie skončenia pracovného pomeru, a to aj prostredníctvom námietok smerujúcich k tvrdenej absolútnej neplatnosti právneho úkonu, keďže tieto už nie je možné riešiť ani prejudiciálne v inom konaní.

31.1. Nad rámec vyššie uvedeného dovolací súd poukazuje na právnu doktrínu, ktorá uvádza, že bez súdneho rozhodnutia vo veci neplatnosti skončenia pracovného pomeru sa skončený pracovný pomer považuje za platne skončený (Barancová, H.: Zákonník práce, Komentár, Praha, C. H. Beck, 2010, s. 347). Zhodne s uvedenou doktrínou je aj súdna prax (napr. R 40/1969, R 75/1977, R 56/2009) s ustáleným záverom, že ak nedošlo k určeniu neplatnosti skončenia pracovného pomeru podľa § 77 Zákonníka práce, platí domnienka, že pracovný pomer bol skončený platne. Ak chce zamestnanec alebo zamestnávateľ zabrániť tomu, aby nastali účinky vyplývajúce z rozviazania pracovného pomeru, v lehote dvoch mesiacov (§ 64 ZP; teraz § 77 ZP) musí podať na súde žalobu o určenie, že právny úkon o rozviazaní pracovného pomeru je neplatný. Ak takáto žaloba nebola podaná, pracovný pomer medzi účastníkmi sa skončil podľa tohto právneho úkonu, aj keby išlo o neplatné rozviazanie pracovného pomeru. Po uplynutí dvojmesačnej lehoty sa súd už otázkou platnosti rozvázovacieho úkonu nemôže zaoberať, a to ani ako predbežnou otázkou. Platí to aj v konaní o žalobe na určenie, že pracovný pomer trvá. Z rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/36/2000 (R 8/2003) výslovne vyplýva, že pre rozhodovanie súdu o peňažných nárokoch (hlavne náhrade mzdy) má výrok rozhodnutia o neplatnosti skončenia pracovného pomeru ten význam, že ním súd vlastne rozhoduje o jeho základe. Takýto výrok súdu je predpokladom výroku rozhodnutia o povinnosti zamestnávateľa poskytnúť zamestnancovi náhradu mzdy podľa § 61 ods. 1 Zákonníka práce.

32. Dovolací súd záverom pripomína, že len samotné namietanie nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom bez riadneho vymedzenia konkrétnej právnej otázky, od vyriešenia ktorej malo závisieť rozhodnutie odvolacieho súdu, a ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, na prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP nepostačuje. Nesúhlas dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, či vyhodnotením skutkového stavu, ako aj prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika právneho posúdenia veci, nenapĺňajú zákonné vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu (porovnaj sp. zn. 1Cdo/36/2017, 2Cdo/5/2017, 3Cdo/74/2017, 4Cdo/95/2017, 5Cdo/87/2017). Z uvedených dôvodov nemožno v tejto časti dovolanie žalobcu považovať za prípustné.

33. Vzhľadom na uvedené dovolací súd konštatuje, že dovolanie žalobcu v časti namietajúcej vadu podľa § 420 písm. f) CSP je v časti prípustné, ale nie je dôvodné, v časti je neprípustné a ohľadom namietajúceho nesprávneho právneho posúdenia veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP je neprípustné, pretože dovolacie dôvody neboli vymedzené spôsobom uvedeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dovolanie ako celok zamietol (§ 448 CSP); (mutatis mutandis rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo51/2021, 1CdoPr8/2023, ktoré posledné prešlo testom ústavnosti IV. ÚS 120/2025 z 25. marca 2025 so záverom o odmietnutí ústavnej sťažnosti).

34. Žalovaná bola v dovolacom konaní úspešná, preto jej dovolací súd na základe ustanovenia § 453 ods. 1 s použitím § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania voči neúspešnému žalobcovi v plnom rozsahu.

35. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.